

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหนังสือภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กในระดับอนุบาล ในด้านความเหมาะสมและความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อหา รูปแบบสี และขนาดของภาพ รวมทั้งความสนใจของเด็กระดับอนุบาลต่อหนังสือภาพ

สมมติฐานของการวิจัย

หนังสือภาพที่เป็นภาพง่าย ๆ ไม่มีรายละเอียดซับซ้อน มี 2 มิติ สีสดใส และเป็นพวกสีอ่อนจะเป็นที่สนใจของเด็กในระดับอนุบาลมากกว่าหนังสือที่ขาดคุณลักษณะดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งคือนักเรียนระดับอนุบาล ชั้นปีที่ 2 จากโรงเรียนอนุบาลของเอกชน โรงเรียนอนุบาลรัฐบาล โรงเรียนอนุบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยเลือกสุ่มมา 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 20 คน เป็นหญิง 10 คน ชาย 10 คน รวม 60 คน อายุระหว่าง 5-6 ปี
2. หนังสือที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทดสอบ คือ หนังสือภาพที่พิมพ์จากต่างประเทศ จำนวน 17 เล่ม คือ 1. WHERE'S AL 2. MILTON THE EARLY RISER 3. WHERE THE WILD THINGS ARE 4. THE NICEST GIFT 5. LOOK WHAT I CAN DO 6. THE LITTLE HOUSE 7. ONE FINE DAY 8. THE MOON JUMPERS

9. JAMES AND THE RAIN 10. THE HAPPY OWLS 11. MILLIONS OF CATS
12. WHERE IS EVERYBODY 13. JUST ME 14. ONCE A MOUSE 15. HILDILID'S
NIGHT 16. THE STORM BOOK 17. WHISTLE FOR WILLIE

ให้นักเรียนเลือกหนังสือ 4 ครั้ง และตอบคำถามตามลำดับดังนี้

- ครั้งที่ 1 ให้นักเรียนเลือกหนังสือที่นักเรียนเห็นว่าดีสวยที่สุด 1 เล่ม
ครั้งที่ 2 ให้นักเรียนเลือกหนังสือที่มีภาพขนาดที่นักเรียนชอบที่สุด 1 เล่ม
ครั้งที่ 3 ให้นักเรียนเลือกหนังสือที่นักเรียนเห็นว่าดีที่สุด 3 เล่ม และให้บอก
เหตุผลว่า ทำไมถึงดี แล้วให้นักเรียนอ่านหนังสือทั้ง 3 เล่ม ให้
คะแนนคนที่อ่านได้ 3 เล่ม = 3 คะแนน 2 เล่ม = 2 คะแนน และ
1 เล่ม = 1 คะแนน
ครั้งที่ 4 ให้นักเรียนเลือกหนังสือที่นักเรียนเห็นว่าไม่ชอบที่สุด 1 เล่ม และ
บอกเหตุผลว่า ทำไมถึงไม่ชอบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการครั้งนี้จนครบ 4 ลักษณะ ที่ต้องการวิจัย คือ

1. สีของภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล
  2. ขนาดของภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล
  3. รูปแบบของภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล
  4. ความเหมาะสมของภาพกับเนื้อหาของเรื่อง
3. นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาการยล

สรุปผลของการวิจัย

1. หนังสือภาพที่เป็นภาพถ่าย ๆ ไม่มีรายละเอียดซับซ้อน มี 2 มิติ สีสดใส และเป็นพวกสีอ่อนตรงตามสมมติฐาน
2. หนังสือภาพที่มีภาพเหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหาของเรื่อง และเป็นภาพที่มีชีวิตชีวา เหมาะสมกับเด็กในระดับอนุบาลที่สุด

3. รูปแบบของภาพที่เป็นภาพเขียนง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และเป็นภาพที่เขียนแบบการ์ตูน 2 มิติ ใช้สีโปสเตอร์ตัดเส้นสีดำ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด
4. สีที่มีสีสดใส และเป็นจำพวกสีอุ่นได้รับความสนใจมากที่สุด
5. ภาพขนาดใหญ่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ ขนาด 9.25" x 12.25"
6. หนังสือที่มีเนื้อเรื่องไม่สนุก ภาพสีไม่สวย จะไม่เป็นที่สนใจของเด็กในระดัมนี

อภิปรายผลการวิจัย

จากตารางที่แสดงความชอบและไม่ชอบเกี่ยวกับหนังสือภาพสำหรับเด็ก พอจะสรุปความเห็นได้ดังนี้

1. เรื่องที่เด็กในระดับอนุบาลเลือกกว่าคือนั้น มักจะเป็นเรื่อง สนุก ตลก เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง เช่น คนกับสัตว์ต่าง ๆ หรือเรื่องที่ส่งเสริมจินตนาการ เกณฑ์การที่จรรยาเลือกหนังสือของเด็กอันดับแรก คือ สี ถัดมาคือเนื้อเรื่อง ความสนุกสนาน และท้ายที่สุดคือตัวละครในเรื่อง แสดงว่าเด็กส่วนใหญ่ ราวครึ่ง ชอบหัวเราะ ไม่วาจะเป็นเรื่องตลกมากหรือน้อย เรื่องเกี่ยวกับสัตว์เด็กมักบอกว่าสนุก เพราะสัตว์มีการผจญภัย และเรื่องสัตว์บางเรื่องยังมีสัตว์ต่าง ๆ อีกมากมาย ทำให้เด็กตื่นตาตื่นใจมาก เด็กจะคุ้นเคยกับสัตว์ประหลาดที่เป็นเหมือนตัวแทนสนองจินตนาการ และความทองการสิ่งแปลกใหม่ของเด็ก เกณฑ์การเลือกของเด็กมักจะมีที่สีเป็นหลัก เพราะสีเป็นสิ่งที่สะดุดตาที่สุดสำหรับเด็กทุกคน แต่เด็กที่มีสมาธิพอก็จะสนใจต่อไปถึงเรื่องราว และความสนุกสนาน จนกระทั่งตัวละครในเรื่อง

2. หนังสือภาพที่เด็กเลือกมากที่สุด และมีผู้เลือกสูงสุดก็มิได้หมายความว่าหนังสือภาพนั้นจะมีภาพที่เหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่อง เพราะจากการที่เด็กเลือกหนังสือ "WHERE'S AL" สูงถึงร้อยละ 58 แต่มีเด็กอ่านภาพได้ตรงตามเนื้อเรื่องมากที่สุดเพียงร้อยละ 40 เท่านั้น ภาพที่มีผู้เลือกกว่าเป็นหนังสือคั่นน้อยกว่า เช่น เรื่อง "WHERE THE WILD THINGS ARE" เสียอีกที่มีผู้เลือก 24 คน แต่อ่านได้ตรงตามเนื้อเรื่องทุกคนและ

หนังสือเล่มนี้มีลักษณะภาพที่มีชีวิตชีวา แสดงให้เห็นว่า หนังสือที่เด็กชอบไม่จำเป็นต้องเป็นหนังสือภาพที่มีภาพเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง แต่เป็นหนังสือที่อยู่ในความสนใจของเด็ก คือ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กเองและเป็นเรื่องของสัตว์ต่าง ๆ และเนื้อเรื่องจึงนับเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กตัดสินใจได้ว่า หนังสือเล่มใดเป็นหนังสือที่ดีที่สุดในพื้นที่สนของเขาได้

3. รูปแบบของภาพที่นักเรียนเลือกมากที่สุดนั้นเป็นภาพที่ไม่ซับซ้อน ซึ่งได้แก่ภาพเขียนแบบการ์ตูนที่มีรายละเอียดน้อย แสดงว่าเด็กยังไม่พร้อมที่จะดูภาพที่มีรายละเอียดสูง แต่เด็กก็มีสิ่งหนึ่งที่น่าสังเกต คือ เด็กบางคนจะมองภาพเป็นส่วน ๆ โดยไม่สนใจภาพใหญ่ที่มีรายละเอียดมากทั้งภาพ แต่เขาจะสนใจรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เฉพาะส่วนนั้นมากกว่า

4. ภาพที่มีหลายสี และเป็นพวกสีอุ่นมีเด็กเลือกมากที่สุด แต่กระนั้นภาพที่มีสีเขียวมากและสีชาวดำ ก็ยังมีผู้เลือก แสดงว่าเด็กทั้งหมดไม่ได้ชอบภาพที่มีสีอุ่นทุกคน มีบางคนแต่เป็นส่วนน้อยที่ไม่ค่อยสนใจ ส่วนใหญ่แล้วสีอุ่นจะมีอิทธิพลต่อการดึงดูดความสนใจของเด็กในช่วงนี้มาก เด็กชอบสีสวย ๆ (สีเขียว) ก็มีมาก กระนั้นเด็กบางคนก็เลือกสีชาวดำสวยที่สุดก็มี จึงอาจสรุปได้ว่า เด็กส่วนใหญ่ชอบสีจำพวกอุ่น แต่ก็มีบางส่วนที่ชอบสีเขียว หรือสีชาวดำ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

5. จากการที่ภาพขนาดใหญ่ได้รับการเลือกสูงสุด แสดงว่า เด็กมักชอบภาพขนาดใหญ่ที่มองเห็นได้ชัดเจน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าภาพของหนังสือสำหรับเด็กจะต้องใหญ่เสมอไป บางคนก็ชอบภาพขนาดกลางหรือขนาดเล็ก จะเห็นได้ว่าความชอบของเด็กในเรื่องขนาดของภาพก็แตกต่างกัน นอกจากนั้นหนังสือประเภทนวนอนยังได้รับการเลือกเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งอาจเป็นเพราะหนังสือลักษณะนี้มีความกว้างมากกว่าความสูงจึงทำให้นักเรียนเห็นภาพเขียนต่อเนื่องกันได้ชัดเจนกว่าและกว้างกว่า

6. หนังสือภาพที่เด็กเลือกว่าเป็นหนังสือไม่เหมาะนั้น มีความกระจายมากจนไม่อาจกำหนดได้ว่าเล่มใดไม่เหมาะที่สุดสำหรับเด็กในระดับอนุบาล แสดงให้เห็นว่า ความชอบหรือความไม่ชอบของเด็กแตกต่างกัน แมว่าจะอยู่ในวัยเดียวกัน ทั้งนี้ เพราะต่างคน

ต่างก็มีพื้นฐานทางสังคม ความรู้ ทักษะคติ ตลอดจนแนวคิดที่ได้รับมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน

อาจกล่าวได้ว่าเด็กในระดับอนุบาลชอบหนังสือภาพที่เป็นเรื่องสนุก ตลก เป็นเรื่องเกี่ยวกับคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก ภาพประกอบไม่ซับซ้อนหรือมีรายละเอียดมากเกินไป เช่น ภาพเขียนแบบการ์ตูน สีที่เป็นสีจำพวกสีอ่อน และอาจเป็นสีโปสเตอร์ ซึ่งให้สีที่สดใส ขนาดของภาพไม่เล็กเกินไป จากขอมูลและข้อสังเกตดังกล่าวจึงพอจะสรุปได้ว่า หนังสือภาพที่เหมาะสมและน่าสนใจในทัศนะของเด็ก คือ หนังสือที่มีภาพสวยทั้งรูปเล่มและโครงสร้างมีลายเส้นที่ชัดเจนไม่มีรายละเอียดซับซ้อน สีที่ใ้ควรจะเป็นสีจำพวกสีอ่อน และที่สำคัญที่สุดภาพแต่ละภาพจะต้องกระจาง และเน้นจุดเด่นของเรื่อง เพื่อให้เขาใจง่ายและสะดวกต่อการลำดับเนื้อหา

ขอเสนอแนะ

1. ผู้ผลิตหนังสือควรจะผลิตหนังสือภาพให้ตรงกับความต้องการของเด็กในระดับอนุบาลให้เพิ่มมากขึ้น และผู้เขียนภาพประกอบควรให้ความสนใจและศึกษาเนื้อเรื่องอย่างลึกซึ้งก่อนจะลงมือเขียน เพื่อให้ได้หนังสือภาพที่ได้มาตรฐานและมีคุณค่าสำหรับเด็กไทยยิ่งขึ้น
2. ในการวิจัยหนังสือภาพที่เหมาะสมในระดับอนุบาลครั้งต่อไป ควรจะพิจารณาในแง่ การให้ความรู้ การเสริมสร้างจินตนาการ หรือการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาสำหรับเด็กในวัยนี้ด้วย
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป น่าจะได้มีการวิจัยหนังสือเด็กที่เหมาะสมในระดับต่าง ๆ และมีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของเด็กในระดับนั้น ๆ เพื่อจะได้ผลิตหนังสือที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตามวัยและความสนใจของเด็กอย่างแท้จริง